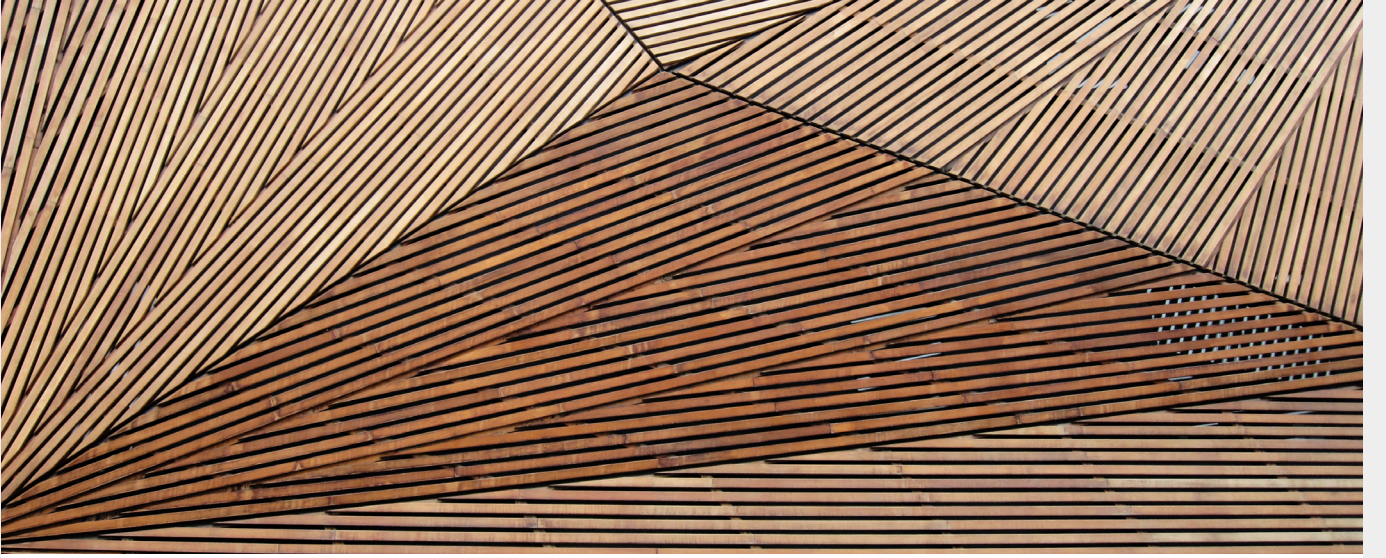

Gümrük Kanunu'nda Önemli Değişiklikler

Kasım 2019

7 Kasım 2019 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 24 Ekim 2019 tarihli ve 7190 sayılı Kanun'la Gümrük Kanunu'nda ("**Kanun**") birtakım değişiklikler yapılmıştır. Söz konusu değişiklikler arasında öne çıkan hususlara aşağıda yer verilmiştir.

Kanun'un tasfiye edilecek eşyaları listeleyen 177. maddesi değiştirilmiştir; beyana göre fazla olduğu tespit edilen eşyanın fazlalık olan bölümü, tasfiye edilecek eşyalara eklenmiştir.

Kanun'un teminat konusunu düzenleyen 202. maddesi değiştirilmiştir. Önceki düzenlemede, gümrük mevzuatı uyarınca gümrük idarelerinin gümrük vergilerinin ve diğer amme alacaklarının ödenmesini sağlamak üzere bir teminat verilmesini gerekli görmeleri halinde, bu teminatın **söz konusu vergiler tutarının % 20 fazlasıyla** yükümlü veya yükümlü olması muhtemel kişi tarafından verilmesi öngörülmekteydi. Yapılan değişiklikte teminat tutarında indirimle gidilmiş; teminat tutarı, **gümrük vergileri ve diğer amme alacaklarının tutarı** olarak belirlenmiştir. İlaveten; gümrük idarelerinin, teminat gösterilmesine ilişkin takdir yetkileri kaldırılmış; teminat gösterilmesi gereği, mevzuatın açıkça öngördüğü hallerle sınırlandırılmıştır.

Kanun'un haksız olarak tahsil edilen gümrük vergilerinin, gecikme faizinin ve gecikme zammının nasıl iade edileceğini düzenleyen 216. maddesinin kapsamı genişletilmiştir. Buna göre geri vermeye konu fazla tahsilatın (i) yükümlüden kaynaklanması durumunda, geri verme başvurusunun yapıldığı tarihten (ii) diğer durumlarda ise tahsilat tarihinden; geri verme kararının gümrük idaresine tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için iade edilecek tutara faiz işletilecektir. Dolayısıyla yükümlüler, haksız olarak ödedikleri tutarı 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca belirlenen tecil faiziyle birlikte iade alacaklardır.

Kanun'un 231. maddesine eklenen bir fıkrayla, mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilen eşyanın bulunamaması halinde **kaim değer olarak** eşyanın gümrüklenmiş değerinin kamuya geçirileceği hükme bağlanmıştır. Böylece, ithalatçının uhdesinden çıkan ve bulunamayan mallara ilişkin olarak verilen mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararlarının sonuçsuz kalması engellenmiştir.

Bir eşyanın ithali belli kuruluşların vereceği lisans, izin, uygunluk belgesi veya bu belgeler yerine geçen bilgiye bağlı olmasına rağmen ithalat, belge veya bilgiye tabi değilmiş ya da belge veya bilgi alınmış gibi beyanda bulunulması halinde Kanun'un 235/1/c maddesi uyarınca varsa eşyanın fark gümrük vergileri alınacak ve ithalatçıya eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar idari para cezası verilecektir. Ancak, 235. maddeye eklenen bir fıkra uyarınca Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenecek süre içinde söz konusu eksikliğin giderilmesi ya da ilgili kurum veya kuruluş tarafından gerçekleştirilen denetimin olumlu sonuçlanması halinde eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar idari para cezası verilmeyecek; Kanun'un 241. maddesinin 1. fıkrasında düzenlenen usulsüzlük cezasının verilmesiyle yetinilecektir.

İhracat rejimine tabi bir eşyanın ihracı lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tabi olduğu halde uygunluk ve yeterlilik belgesine tabi değilmiş veya belge alınmış

gibi beyan edildiğinin tespit edilmesi halinde verilecek idari para cezasında **indirime gidilmiş**; ceza miktarı, eşyanın gümrüklenmiş değerinin onda biri olarak belirlenmiştir. Bununla birlikte; Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenecek süre içinde söz konusu eksikliğin giderilmesi halinde, Kanun'un 241. maddesinin 1. fıkrasında düzenlenen usulsüzlük cezasının verilmesiyle yetinileceğine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Kanun'un 235. maddesine yapılan bir eklemeye, Türkiye'ye ithali yasak bir eşyayı ithal eden veya ithali izne tabi bir eşyayı izin almaksızın Türkiye'ye getiren kişilerin söz konusu aykırılıkları, gümrük idaresi tarafından tespit edilmeden evvel bildirmeleri halinde ilgili fiillere karşılık gelen cezanın yalnızca yüzde onunun uygulanacağı hükme bağlanmıştır. Dolayısıyla, kabahatin fail tarafından ihbar edilmesi teşvik edilmiştir.

Kanun'un 244. maddesinde düzenlenen uzlaşmanın kapsamı da genişletilmiştir. Değişiklikten evvel, henüz itiraz edilmemiş gümrük vergileri ve idari para cezaları için uzlaşma yoluna gitmek mümkündür. Değişiklikle birlikte, henüz itiraz edilmemiş gümrük vergilerinin **yanı sıra** itiraz edilmiş olmakla birlikte itirazı henüz sonuçlandırılmamış gümrük vergileri ve idari para cezaları için de uzlaşma yoluna gidilebilecektir.

Uzlaşma talebinde bulunulması halinde duran itiraz ve dava açma süreleri, uzlaşmanın vaki olmaması halinde kaldığı yerden işlemeye devam etmektedir. Bu ihtimalde, itiraz veya dava süresinin bitimine üç günden az kalmış olması halinde itiraz ve dava açma süresi üç gün uzamaktaydı. Kanun'un 244. maddesinde yapılan değişiklikle, itiraz veya dava süresinin bitimine beş günden az kalması halinde sürenin beş güne tamamlanacağı öngörülmüştür. Bu suretle, uzlaşmanın vaki olmaması durumunda itiraz ve dava hazırlığına ayrılacak süre uzatılmıştır.

Kanun'un 227. maddesinde yapılan değişiklikle, gümrük müşavir yardımcısı olabilecek kişilerin adli sicilinde bulunmaması gereken suçların sayısı artırılmıştır.

Gümrük mevzuatına aykırı fiillerde buldukları iddia edilen gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcılarının izin belgelerinin gümrük müfettişleri veya gümrük ve dış ticaret bölge müdürleri tarafından geçici olarak geri alınması tedbirine ilişkin süre altı ayla sınırlandırılmıştır. Dolayısıyla, gümrük müfettişleri ile gümrük ve dış ticaret bölge müdürleri, gümrük müşavirlerinin ve gümrük müşavir yardımcılarının izin belgelerini en fazla altı aylık bir süre için geri alabileceklerdir.

3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu uyarınca hakkında kovuşturma başlatılan gümrük müşaviri ve gümrük müşavir yardımcılarının izin belgelerinin, kovuşturma sonuçlanıncaya kadar tedbiren geri alınacağı da Kanun'un geçici 6. maddesine eklenmiştir.

Serdar Paksoy

Kurucu, Kıdemli ve Yönetici
Ortak Avukat
spaksoy@paksoy.av.tr

Yasemin Semiz

Kıdemli Avukat
ysemiz@paksoy.av.tr

Bu not sadece bilgilendirme amaçlı olup, hukuki mütalaa teşkil etmemektedir. Bu bilgi notunda tartışılan konulara ilişkin herhangi bir sorunuz olması veya özel bir tavsiyeye ihtiyaç duymanız halinde lütfen Paksoy'da düzenli iletişimde olduğunuz avukat veya yukarıda iletişim bilgileri verilen diğer avukatlar ile temasa geçiniz. Bu bilgi notu herhangi bir ortamda ve herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, değiştirilemez veya herhangi bir çalışma veya yayın ile tamamen veya kısmen birleştirilemez.

Paksoy Ortak Avukat Bürosu, yerli ve yabancı yatırımcılara Türkiye'de hukuki danışmanlık ve avukatlık hizmeti sağlamak üzere ortak girişimler, şirket birleşme ve satın almaları, rekabet hukuku, gayrimenkul yatırımları, banka ve finans hukuku, enerji mevzuatı, alt yapı yatırımları, ticari ve idari davalar, iş davaları ve vergi uyuşmazlıkları gibi geniş bir yelpazede faaliyet gösteren yerel avukatlık firmasıdır.